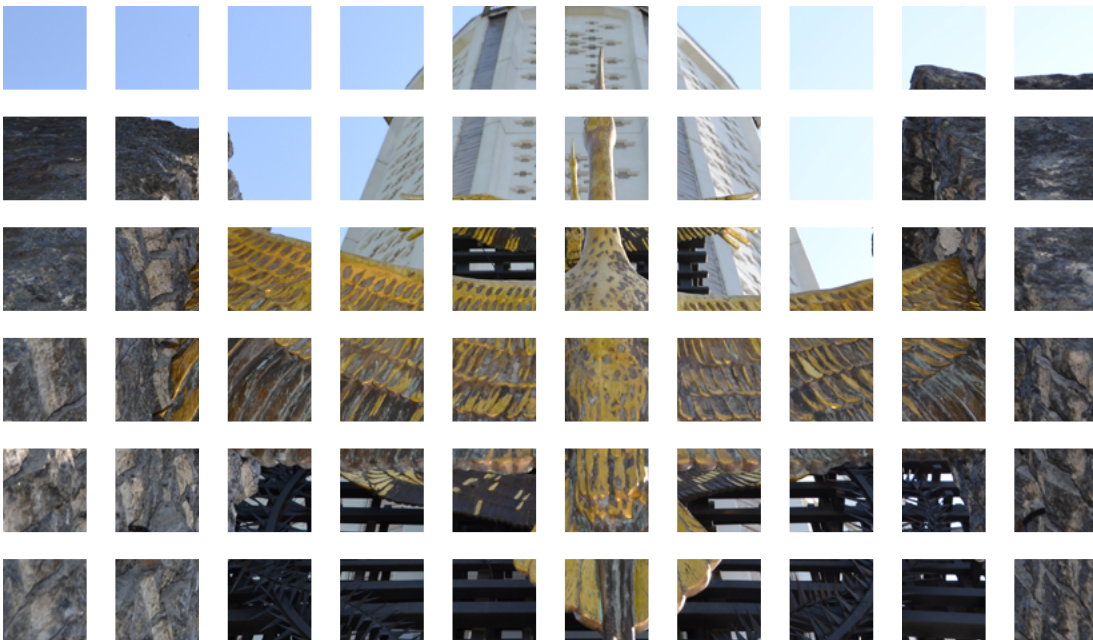

Національний музей
Голодомору-геноциду

РІЧНИЙ ЗВІТ

ПРО МУЗЕЙ	2
МУЗЕЙ У ЦИФРАХ	5
СВІТ	6
ВИСТАВКОВІ ПРОЄКТИ	14
ПРОЄКТИ МУЗЕЮ	18
ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ	24
ОСВІТА	28
НАУКА	32
СВІДЧЕННЯ	34
ВИДАННЯ	36
СПІВПРАЦЯ	38

Національний музей Голодомору-геноциду є першим і єдиним державним музеєм, що присвячений висвітленню найбільшого злочину в історії України XX ст., геноциду українського народу — Голодомору.

Музей є центром увічнення пам'яті і місцем поминання жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років та масових штучних голодів 1921–1923, 1946–1947 років.

Ми навчаємо протистояти ненависті та порушенню прав людини, застерігаємо суспільство про злочин геноциду шляхом накопичення і поширення знань про Голодомор.

Музей виконує роль посередника в процесі передачі спогадів та інформації про Голодомор, демонструючи зв'язок поколінь української нації, та зберігає пам'ять про злочин геноциду.

**Олеся СТАСЮК,
генеральний директор музею**

Сьогодні нам як ніколи потрібно згадувати і пам'ятати про Голодомор-геноцид, щоб зцілитися від тих депресивних станів, які виникли у багатьох українців внаслідок «виголодження» та духовного нищення.

Сучасна Росія робить все, щоб усі про це забули і жили так ніби нічого не сталося. В ситуації, що склалася нам потрібно щодуху і щосили на весь світ розповідати правду про цей злочин, а для нас українців це стане інструментом посттравматичного зростання, перетворюючи саму травму на інституційний, колективний та індивідуальний ресурс для розвитку української нації у XXI ст.

Для чого існує та про що розповідає Музей Голодомору?

Музей Голодомору стоїть на варті пам'яті – кожною подією, книгою, екскурсією ми хочемо розповісти про силу та незламність нашого народу, про безжальний злочин совєтської влади, про важливість людяності попри часи та покоління, про історію вже незалежної, але ще такої молодої України.

Що важливого відбулося в 2019?

Виходячи за межі музею, ми експонували виставки у багатьох містах країни й за кордоном, запустили соціальну рекламу про їжу, яку вживали під час Голодомору, й нею зачепили тисячі користувачів мережі, ЗМІ й мешканців міста; говорили про історію Голодомору мовою мистецтва через вистави та перформанси, створювали спільні проекти зі ЗМІ та їздили в експедиції.

Особливою подією 2019 року був початок роботи Інституту дослідження Голодомору – філіалу музею, що комплексно і професійно вивчає передумови, перебіг та наслідки геноциду українців, поширює цю інформацію та нові архівні документи й бореться з фейками, які були створені протягом тривалого часу приховування та замовчування Голодомору 1932–1933 років.

Які плани на 2020?

Музеї майбутнього – доступні для всіх. Це і є одним із найголовніших завдань нашої інституції на 2020 рік – ідучи в ногу з часом, адаптувати заняття для людей з інвалідністю, запустити в роботу аудіоекскурсію, озвучену на 33 мови, аби туристи із найрізноманітніших куточків світу дізналися правду про геноцид українців у 1932-1933 роках, стати доступнішими для українців через книги, брошури, фільми, пересувні виставки, майстер-класи та настільні ігри для дітей, літню і зимову історичні школи.

МУЗЕЙ У ЦИФРАХ

У 2019 році
Музей Голодомору
відвідали

179 002
особи

Проведено

809
екскурсій,
інтерактивних уроків
та майстер-класів,

які відвідали

7656
осіб,

з них близько

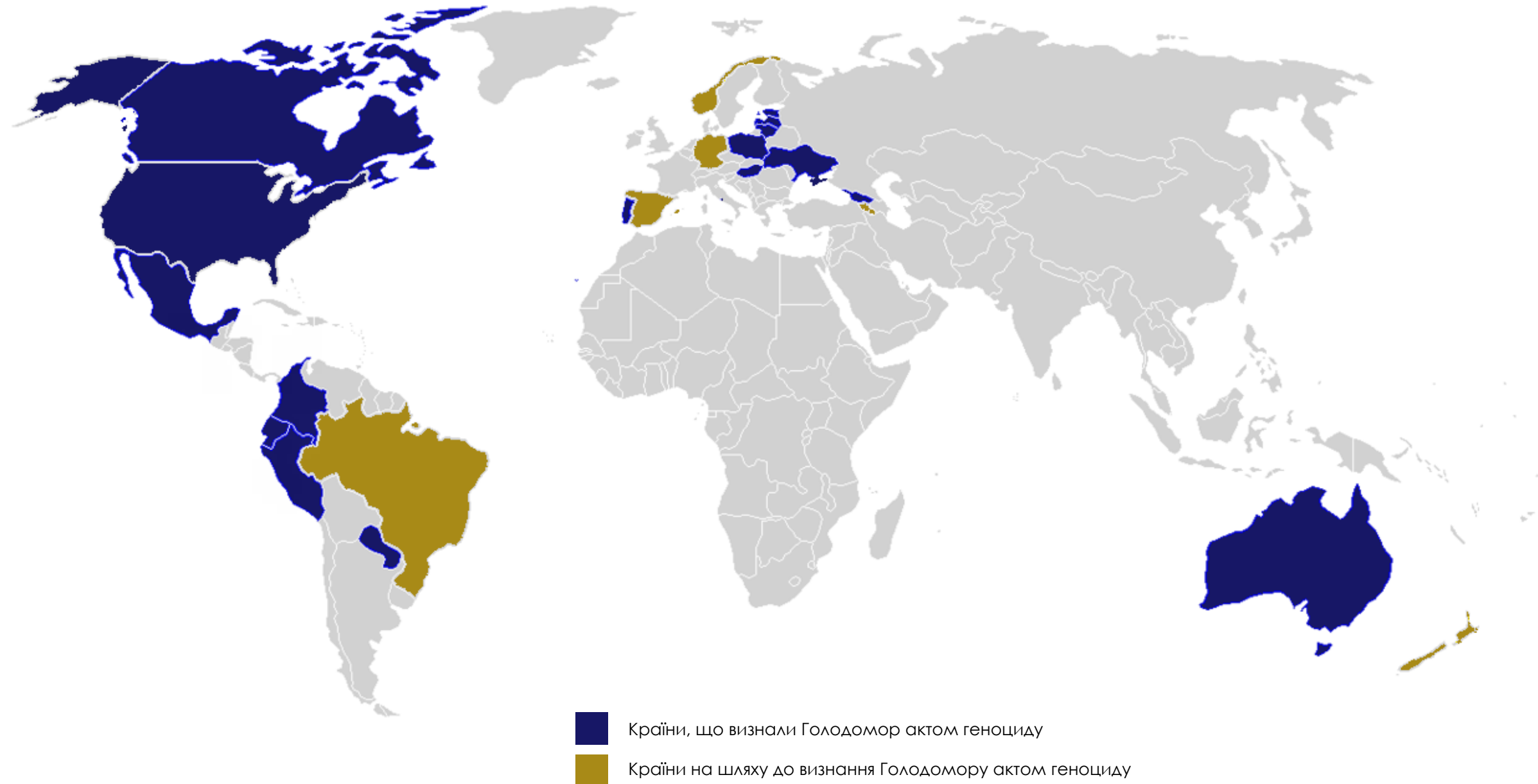
22% –
екскурсії
для іноземців

Дохід музею
за 2019 рік
становить

935 300
гривень

Геноцид — це дії, вчинені з наміром знищити, повністю або частково, будь-яку національну, етнічну, расову або релігійну групу як таку. Музей Голодомору поширює інформацію про злочин проти українців, аби запобігати будь-яким проявам ненависті чи нетерпимості, формувати безпечне суспільство, оберігати права людей та підвищувати толерантність.

**Сьогодні Голодомор визнали
актом геноциду 17 країн світу.**

Візити офіційних делегацій

Указом Президента України від 3 лютого 2010 р. № 98 «Про внесення змін до Положення про Державний Протокол та Церемоніал України» відвідування музею внесено для обов'язкового включення у програми державних візитів глав держав та офіційних візитів вищих посадових осіб інших країн до України.

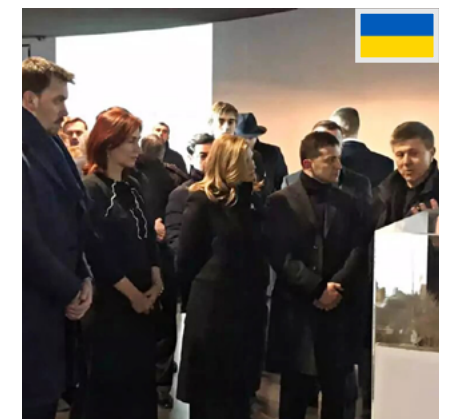
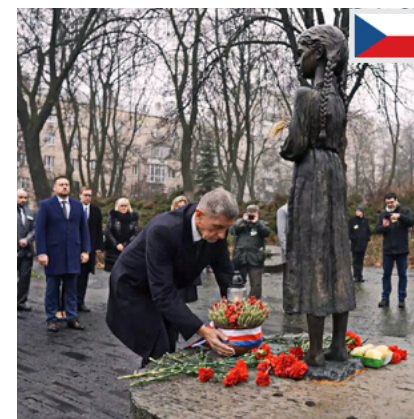
У 2019 році в рамках офіційного візиту в Україну музей відвідали делегації на чолі з:

- Головою Національної Асамблеї Парламенту Республіки Кенія Джастіном Мутурі;
- Міністром національної оборони Канади Харджітом Сінгхом Саджаном (делегацію супроводжували Посол Канади в Україні Роман Ващук та Президент Світового Конгресу Українців Павло Грот);
- Прем'єр-міністром Ізраїлю Беньяміном Нетаньягу;
- Президентом Фінляндської Республіки Саулі Нііністю;
- Президентом Словацької Республіки Зузаною Чапутовою;
- Головою Сейму Литовської Республіки Вікторасом Пранцкетісом;
- Головою Уряду Чеської Республіки Прем'єр-міністром Андреєм Бабішем;
- Прем'єр-міністром Грузії Георгієм Гахаріа.

Відвідини музею представниками уряду — це ще одна можливість розповісти світу про важливу сторінку історії нашої держави.

Серед представників українських політиків цього року до музею завітали:

- Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман з метою огляду стану будівництва II черги Музею;
- Президент України Володимир Зеленський під час вшанування жертв Голодомору у Всеукраїнський день пам'яті.

Для визнання Голодомору геноцидом та поширення знань про нього і в інших країнах світу ми активно співпрацюємо із діаспорою, урядами різних держав та захисниками прав людини за кордоном.

Німеччина

Цьогоріч науковець музею та директор Інституту дослідження Голодомору Віктор Брехуненко прочитав курс лекцій «Україна. Східна брама Європи чи цивілізаційний буфер XVII–XX ст.» в Українському вільному університеті у місті Мюнхен.

На запит Посольства України у Федеративній Республіці Німеччина для депутатів Бундестагу підготовано обґрунтування петиції про визнання Голодомору геноцидом українського народу та передано експертам на парламентських слуханнях у Бундестазі, а також дано експертну оцінку рецензії німецького історика Роберта Кіндлера на статтю Ротера Хунгера «Wer nicht arbeiten, soll nicht essen» («Хто не працює, не повинен їсти»), надрукованих у німецькій газеті «Die Zeit».

Норвегія

Кореспондент норвезького видання «Verdens Gang» Штаян Айзентрогер у співпраці з Музеєм Голодомору та МЗС України записав свідчення очевидців Голодомору для того, щоб ознайомити громадськість Королівства Норвегія з історією геноциду українців. Музей Голодомору активно співпрацює із громадськими активістами для визнання Норвегією Голодомору актом геноциду.

Польща

Виставку «Нас вбивали, бо ми — українці» було перекладено польською мовою та експоновано у Музеї пам'яті Сибіру. Юлія Коцур, історикиня, етнологиня та завідувачка інформаційно-видавничого відділу, представила проєкт у м. Білостоку (Польща) та взяла участь у міжнародній панельній музейній дискусії «Про межі у сучасному музейному повідомленні».

Канада

Команда музею на запит професора, президента Української вільної академії наук в Канаді Ореста Цапа із Манітобського університету надала виставковий проєкт «Голодомор-геноцид мовою чисел» для виступу в Центрі українських канадських студій.

Кенія

Еліуд Кібії, журналіст однієї з найпопулярніших кенійських газет «The Star», відвідав Музей Голодомору. Працівники надали консультації та допомогли підготувати матеріал про геноцид української нації в рамках серії репортажів про історію та культуру України. Журналіст зазначив, що якомога більше людей у світі повинні дізнатися про Голодомор-геноцид, адже осмислення і вивчення злочину сприятиме зменшенню насильства та дискримінації у світі.

Платформа європейської пам'яті та сумління

З 2015 року Музей Голодомору є членом Платформи європейської пам'яті та сумління — міжнародної організації, покликаної досліджувати діяльність і злочини тоталітарних режимів у Європі в XX столітті та не допустити відновлення тоталітаризму в Європі.

Цього року команда нашого музею взяла участь у двох міжнародних зустрічах, організованих Платформою.

Румунія

Завідувачка експозиційно-виставкового відділу Яна Гринько представила тему Голодомору-геноциду і роботу музею на міжнародній конференції «30 років свободи», організованій Угорською національною радою Трансильванії та Платформою європейської пам'яті та сумління в Румунії.

Албанія

На щорічному засіданні Платформи європейської пам'яті та сумління, яке цього року відбувалося в місті Тірана, столиці Албанії, генеральна директорка Олеся Стасюк розповіла про будівництво другої черги музею та закликала учасників об'єднання до поширення правди про Голодомор, що допоможе у процесі міжнародного визнання цього злочину геноцидом.

Директор Музею Голодомору приєдналася до ініціативи Платформи — Заклику щодо Нюрнберзького трибуналу над комунізмом.

«Платформа, власне, є єдиною організацією, яка може підготувати цей символічний трибунал, і досвід членів нашої організації дозволить зробити це юридично», — зазначив Лукаш Камінський, Президент Платформи, у своєму зверненні.

Ми як члени Платформи та музей, що розповідає про геноцид, вчинений радянським комуністичним режимом, вважаємо цю заяву та майбутній трибунал важливим для нашої інституції та суспільства в цілому.

Протягом року музей представив 7 виставкових проєктів. Про них і розповідаємо у цьому розділі.

«Голодомор-геноцид мовою чисел»

Ця виставка перебуває у постійній експозиції музею. Вона говорить із відвідувачем цифрами офіційної радянської статистики, демонструє результати всесоюзних переписів та розповідає історію геноциду з уст тих, хто вижив, іноземних журналістів і дипломатів, українських і російських демографів, а також численних дослідників-істориків.

«Голодомор: нищення ідентичності»

Спершу проєкт «Потяг української ідентичності» був представлений у всіх метрополітенах країни — у Києві, Харкові та Дніпрі!

На його основі працівники музею створили виставку про унікальні предмети та явища культури і науки, суспільного розвитку й побуту, про українців, які змінювали історію і на початку ХХ ст. визначали націю, готову до суверенного життя.

Опісля проєкт презентували на залізничному вокзалі «Південний» у Києві та у 9 містах України, а також у приміщенні Верховної Ради.

ЦЕРКВА на захисті християнського і національного

«Церква на захисті християнського і національного»

Виставка про двобій більшовиків із церквою та її відродження.

Відвідувачі могли ознайомитися із копіями оригіналів Томосу про автокефалію 1924 та 2019 років, інформаційними плакатами, унікальними історичними світлинами та колекцією раритетних видань з історії формування УАПЦ у 20–40-ві роки ХХ ст. із фондів українських музеїв та приватної збірки Дмитра Піркла.

«Голоси з-за океану»

Фотопроект був створеним Союзом українських організацій в Австралії та привезеним в Україну для експонування у Музеї Голодомору.

Через фотографії та спогади, оформлені у вигляді листів, вона представляє особисті історії про Голодомор 1932–1933 рр. 21 людини із 10 областей України. Після 30-х рр. XX ст. свідки Голодомору емігрували до Австралії, де їх і розшукали кураторки проекту — австралійки українського походження — аби зібрати свідчення та зберегти пам'ять про один із найбільших геноцидів людства.

Виставку експонували також у Дніпрі та Кривому Розі.

Конкурс дитячої художньої творчості «Пам'ять майбутнього»

У квітні 2019 р. Національний музей Голодомору-геноциду оголосив про проведення конкурсу до 86-их роковин геноциду українців з метою поширення знань про трагічні сторінки історії та запобігання повторення злочину. Спонсором проекту став Міжнародний благодійний фонд розвитку Меморіалу жертв Голодомору. Вже у листопаді роботи представили в музеї.

На конкурс надійшло понад 300 електронних заявок від 288 дітей та підлітків із 23 областей України (у т. ч. від переселенців з окупованих територій АР Крим та Донбасу), а також із Туреччини та Білорусі.

«Мереживо пам'яті»

Проект через 10 величезних витинанок (розміром понад 3,5 метра) розповідає про автентичну культуру української нації та геноцид українців.

Роботи виконала відома на весь світ українська майстриня Дарія Альошкіна. Її витинанки підкорили Польщу, Францію, Бельгію, США, а на персональній виставці у Південній Кореї половину експозиції розкупили відвідувачі, одним із яких був прем'єр-міністр.

Виставка поєднала образи народної культури й травматичну історію нації — Голодомор.

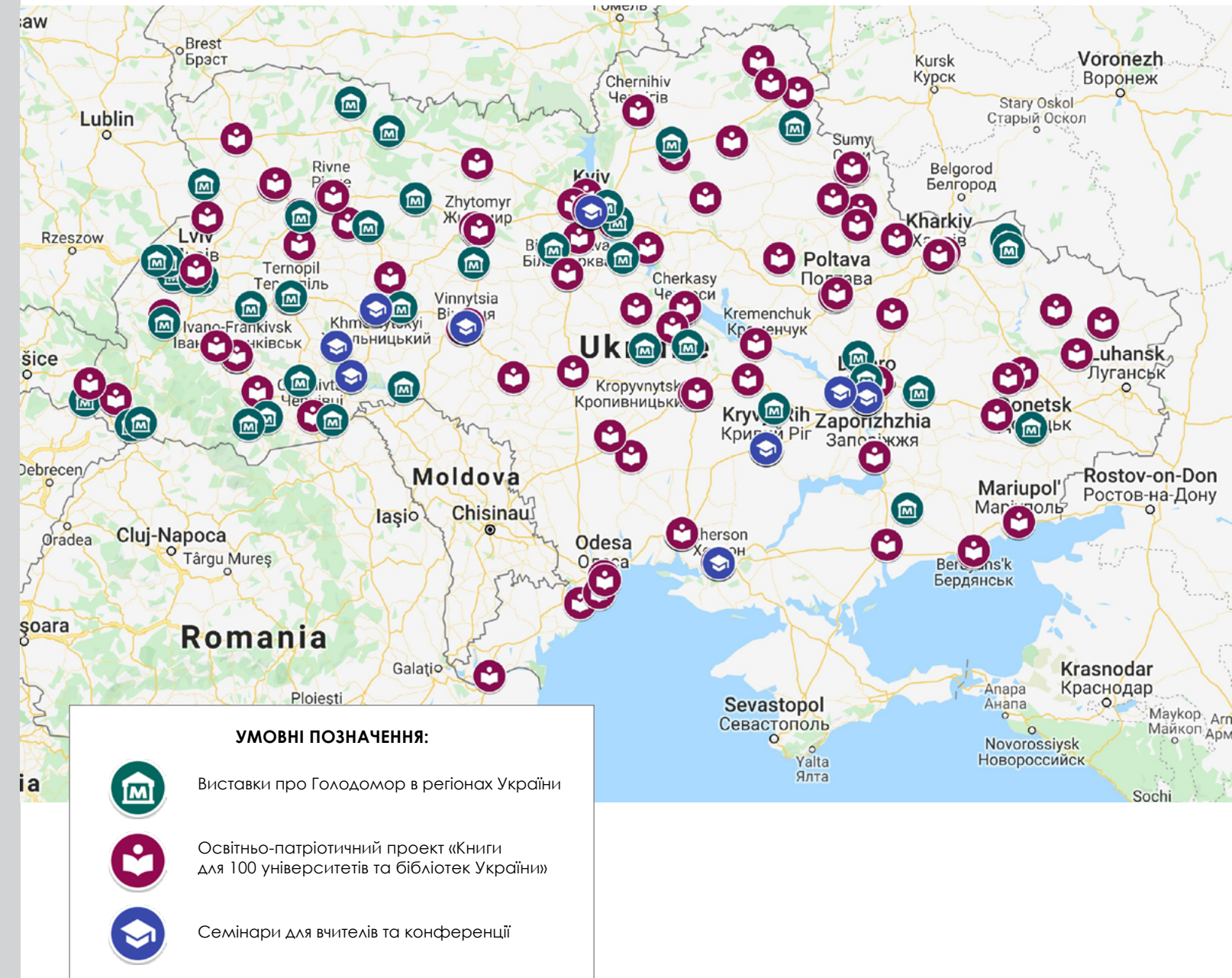
Окрім експонування у Києві, наші виставки подорожують Україною та світом.

Кожна громада, організація, інституція чи музей можуть звернутися до нас щодо передання однієї з виставок на тимчасове експонування.

Загалом музей має 12 виставкових проєктів, які цього року експонувалися 70 разів і охопили 20 областей.

Проектами, пересувними виставками, освітніми заняттями охоплено значну територію України.

Пропонуємо переглянути карту.

«Аудіогід для кожного»

У липні ми розпочали Міжнародний проєкт «Аудіогід для кожного». Було передбачено переклад тексту екскурсії на 33 мови для розміщення інформації на аудіогідах. Це зробить історію доступною для відвідувачів музею із найрізноманітніших куточків світу.

Реалізація проєкту стала можливою завдяки волонтерській допомозі громадських організацій, державних установ та небайдужих іноземців.

Його підтримали Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Українсько-норвезька організація «Support to Ukraine», асоціація «Українці Казахстану», Конгрес українців Латвії, Почесне консульство Республіки Кенія в Україні, Василь Капкан (ініціатор заснування української громади в Литві), Олесь Городецький та Оксана Библів з Італії, Ірина Лампека з Франції, Київський національний лінгвістичний університет, Генеральне консульство України в Мюнхені, Конгрес українців Латвії, Спілка вірмен України, Чеський центр у Києві, Асоціація українських студентів і випускників у Китаї, Українсько-китайський центр обміну в галузі освіти та культури, Посольство Кенії в Україні та Товариство «Україна-В'єтнам».

Дякуємо нашим дикторам за допомогу у записі текстів аудіогіду у студії:

Сунь Гехуань з Китаю, Гульназ Дісуповій з Казахстану, Серкану Огузхану (представник Українсько-турецького культурного центру «Сяйво» при КНУ ім. Т. Г. Шевченка), Ананду Кумару з Індії, Антону Глушкові (кандидат політичних наук, словеніст, перекладач слов'янських мов), Марині Дмитрусенко (перекладач з новогрецької мови, грекомовний гід), Ю Мі Гунг з Кореї та Хоангу Туан Ву зі В'єтнаму (асистенти кафедри мов і літератур Далекого Сходу та Південно-Східної Азії КНУ ім. Т. Г. Шевченка), Терезі Ванджіру Перл з Кенії, Райвісу Капілінскісу з Латвії, Кнюту Йоару Йонассену (стажер Посольства Королівства Норвегія в Україні), Рубену Макарян (представник Союзу вірмен України Донецької області), Фабіану Абдала Марса (аргентинець, закоханий в Україну, дипломований перекладач), Крістіану Вайзе (перекладач, філолог) та Ноа Ллойд (викладач англійської мови).

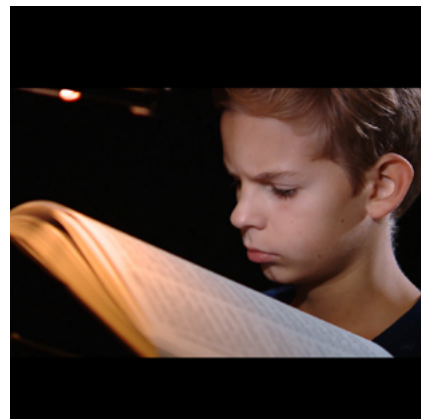
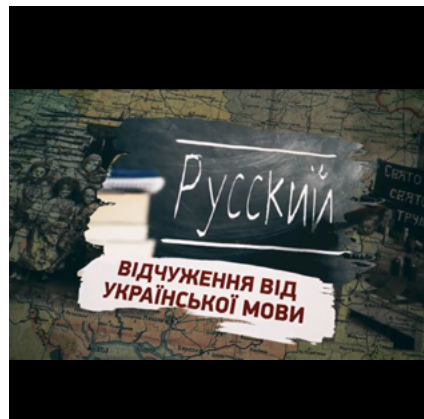

Фільм «Я про них пам'ятатиму...»

У листопаді Музей Голодомору презентував створену спеціально для Зали пам'яті документальну стрічку, де через запитання 11-річного Юрка до батька розказано історію Голодомору та її досі невідомі факти. У фільмі детально розглянуто механізми вчинення злочину: «закон про 5 колосків», хлібозаготівельна кампанія, «чорні дошки», паспортна система, заборона виїзду.

Науковими консультантами стали провідні дослідники — Олеся Стасюк, Роман Сербин, Володимир Сергійчук, Василь Марочко, Федір Турченко, Інна Шугальова, Мирослава Антонович, Андрій Кісь. Фільм вироблено компанією «Євразія-Медіа».

Стрічку «Я про них пам'ятатиму...» також було презентовано у м. Бахмач Чернігівської області та м. Конотоп Сумської області.

«Тентен. Репортер XX століття у країні Сов'єтів»

Музей Голодомору у співпраці із видавництвом PNZL та Міжнародним фестивалем мистецтв «Anne de Kyiv Fest» презентував видання коміксів Ерже «Тентен. Репортер XX століття у країні Сов'єтів» 1929 р. українською мовою.

Тентен — перший європейський герой коміксів та символ Бельгії. Серія із 24 книг починалася з альбому про Совецький союз і його тоталітарний режим, зокрема про голод і колективізацію.

В рамках презентації книги в Україні протягом листопада–грудня у проводилися відкриті лекції від посла Бельгії в Україні Алекса Ленартса, кінорежисера Олеса Саніна, письменника Олександра Ірванця, кінопродюсера Єгора Олєсова, поета та редактора альбому «Тентен...» Юрка Позаяка, перекладача Івана Рябчія, а також куратора фестивалю «Anne de Kyiv Fest» Федора Баландіна.

«Книги для 100 університетів та бібліотек України: боротьба за свідомість»

Протягом квітня–червня Національний музей Голодомору-геноциду та філіал музею «Інститут дослідження Голодомору» спільно з Всеукраїнською правозахисною організацією «Меморіал» ім. Василя Стуса та Службою безпеки України реалізували освітньо-патріотичний проєкт, спрямований на поповнення фондів наукових бібліотек сучасними науковими та науково-популярними виданнями з історії України XX ст., зокрема про геноцид української нації — Голодомор 1932–1933 рр. Усі передані книги — це рідкісні видання, енциклопедична література, покликана вести боротьбу насамперед за свідомість молоді, яка формує національну українську еліту.

1932–1933 роки. Україна. Советський Союз здійснює масштабний злочин геноциду українців. Більше 7 мільйонів жертв. Вимерлі від голоду села та колективна психологічна травма тих, хто вижив. Роки замовчування та брехні.

Сьогодні Україна — суверенна та незалежна держава, а ми, її народ, обираємо шлях, яким наша країна йтиме в майбутнє.

Сотні людей разом із Президентом України, представниками уряду та кожної з областей, іноземними делегаціями щороку приходять до музею для вшанування пам'яті жертв Голодомору.

Цьогоріч День пам'яті припав на 23 листопада. У цьому розділі розповідаємо, що музей підготував до 86-их роковин Голодомору музей, окрім освітніх, виставкових, наукових проєктів.

ПАМ'ЯТЬ, ЩО ЄДНАЄ

Всеукраїнська акція #ГолодоморМояІсторія

Українці з найрізноманітніших куточків країни та світу через Інтернет ділилися спогадами своєї сім'ї, пов'язаними з Голодомором.

Історії батьків, бабусь та дідусів або прапоколінь пам'яттю об'єднали користувачів різного віку.

Тепер архів родинних спогадів про Голодомор розповідей назавжди збережеться у мережі, розповідаючи правду про злочин усьому світові.

Соціальна реклама «Вижити»

Про їжу 1932-1933 року через сіті-та метролайти, дописи у соціальних мережах, публікації у групах та виданнях (як-от «ВВС» та «Телебачення Торонто»), поширення користувачів у мережі охопила більш ніж 5 мільйонів українців.

Діаспора надсилала перекладені версії постерів та ділилася ними у своїх громадах, розповідаючи про злочин проти українців за кордоном.

Встановлення пам'ятного знаку

Для того, щоб ушанувати пам'ять та поширити знання про Голодомор-геноцид, 23 листопада в с. Кожанка Київської області було урочисто відкрито пам'ятний знак на місці масового поховання жертв Голодомору. Село Кожанка було занесене на «чорну дошку», тому в селі було вбито голодом понад 900 осіб. Ініціаторами його встановлення були Зіновій Іванович Масло і Тамара Михайлівна Бедренко, які дітьми пережили ті події.

«Контра»

Відомий київський театр «Veritas» створив перформативну виставу «Контра», яка розповідає про подорож дівчинки з Харківщини аж до Тернопільської області, про спробу знайти правду, шукаючи їжу.

Події у музеї

Після офіційних поминальних заходів у музеї відбулося дві мистецькі події.

«У пошуках зерна істини»

Спеціально до Дня пам'яті жертв Голодомору відомий дует «Сестри Тельнюк» підготував особливу програму — «У пошуках зерна істини». Музичний вечір через пісні на вірші Тараса Шевченка, Павла Тичини, Євгена Маланюка, Богдана-Ігоря Антонича, Василя Стуса, Ліни Костенко, Оксани Забужко повернув слухачів до істинно української культури, яку безжально намагалися знищити за часів СРСР.

Акція «Запали свічку»

Уже традиційним запаленням свічки у вікні тисячі українців із заходу та сходу, півдня та півночі вшановують невинно вбитих голодом у 1932–1933 роках.

Ми маємо **9 освітніх занять** для дітей та студентів віком від 5 до 20 років. Кожен майстер-клас та інтерактивний урок пояснює тему Голодомору через використання різних історичних джерел, підходів та способів пізнання. Через них учасники досліджують себе та свою історію, навчаються толерантності та емпатії.

Цьогоріч було розроблено 2 нових заняття.

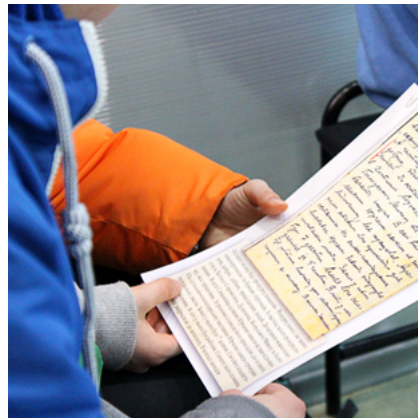

Інтерактивне заняття «Погляд в історію крізь фото»

Заняття, яке за допомогою фотографій та спогадів свідків розповідає про те, як російсько-комуністичній владі вдалося здійснити геноцид 1932–1933 рр.

Інтерактивний урок «Історія одного щоденника»

Працюючи зі спогадами вчительки з Харківщини Олександри Радченко, учасники навчаються працювати з архівними джерелами та світлинами, а також дізнаються про колективізацію і розкуркулення.

«Літо в музеї»

Влітку для дозвілля та відпочинку дітей було організовано двотижневий табір «Літо в музеї», де особливу увагу приділяли історії українського народу. Перлиною кожного дня були майстер-класи, які долучили дітлахів до традиційних умінь українців.

Зимова школа «Голодомор: знати, щоб жити»

Взимку ж пройшла перша Всеукраїнська історична зимова школа «Голодомор: знати, щоб жити», яку команда Музею Голодомору організувала спільно з Інститутом дослідження Голодомору та Історичним факультетом КНУ ім. Т. Г. Шевченка для студентів українських вишів. Лектори зимової школи — викладачі провідних університетів і наукових центрів України. Серед них відомі історики Володимир Сергійчук, Віктор Бrehуненко, Андрій Козицький, правознавиця Мирослава Антонович, етнологиня Олеся Стасюк, психолог Віталій Климчук, судмедексперт Андрій Кісь. Щодня протягом тижня слухачі відвідували лекції, після яких відбувалися обговорення та неформальне спілкування.

«Creative Lab»

У 2019 музей уперше запустив освітню програму «Creative Lab», під час якої діти знайомилися з історією геноциду українців, знаходили нових друзів, удосконалювали вміння працювати в команді, досліджували історичні джерела.

Результатом 5 занять став справжній документальний фільм, знятий підлітками та презентований для батьків, відвідувачів та ЗМІ.

Співпрацюючи з Міністерством освіти України, Музей Голодомору разом із Інститутом дослідження Голодомору підготували навчальну програму факультативного курсу «Голодомор 1932-1933 рр. як геноцид українського народу» для учнів 10-11 класів.

Лектори музею проводили і виїзні лекції про Голодомор для учнівської молоді Олімпійського коледжу імені Івана Піддубного та Міжнародного дитячого центру «Артек» у Пущі-Водиці, а також презентували освітні програми музею під час нарад заступників директорів шкіл з виховної роботи та семінарів для вчителів історії у 5 районах Києва.

Музей є освітньою платформою, де зустрічаються науковці, історики, краєзнавці та ті, хто досліджують пов'язані царини.

Українська дослідниця Тетяна Конончук прочитала лекцію **«Відображення Голодомору 1932-1933 рр. в українській культурі»**. Історикиня розповіла про незвичну форму культурної пам'яті про злочини минулого.

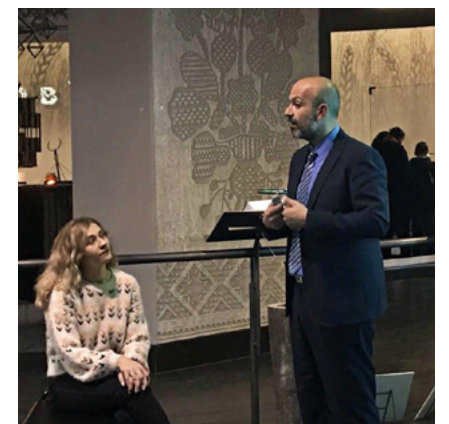

Освітній марафон

Протягом тижня до Міжнародного дня музеїв організовано та проведено Освітній марафон. Адміністратор української Вікіпедії Антон Процюк провів воркшоп «Вікіпедія як інструмент у війнах за історичну пам'ять», співробітники музею розповіли про місце свічки у традиційній культурі та провели майстер-клас із її виготовлення, учасники лекції Ірини Батиревої переглядали советські та українські дитячі мультфільми і сучасні російські мультфільми для дорослих, аналізуючи пропагандистські кліше, у них закладені.

Особливою у 2019 році стала лекція **«Уроки Ліванського голоду 1914-1918 рр.»** доктора Афіфа Абдель Нура, декана Університету Сент-Еспріт-де-Каслік (м. Каслік, Ліванська Республіка) про вплив голоду на ДНК кількох поколінь.

Інститут дослідження Голодомору

Цього року розпочав роботу Інститут дослідження Голодомору — філіал Національного музею Голодомору-геноциду.

Основними завданнями Інституту є здійснення наукових досліджень з історії Голодомору 1932–1933 рр. — геноциду української нації: його передумов, причин, механізму вчинення, політико-правових аспектів його організації, соціо-демографічних наслідків вчиненого злочину як для української спільноти того часу, так і трансгенераційних, а також з історії штучних масових голодів 1921–1923 та 1946–1947 років.

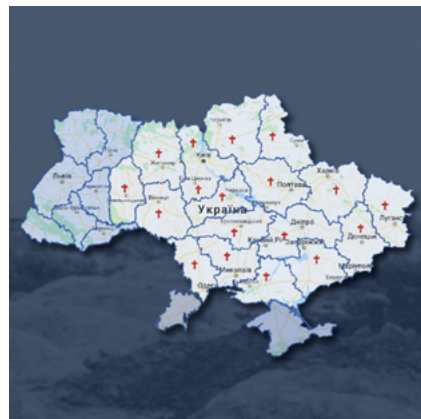
Робота в архівах

Ми працювали над виявленням документів про Голодомор у Центральному державному архіві вищих органів влади і управління (ЦДАВО), Державних архівах Чернігівської, Київської, Полтавської, Черкаської, Дніпропетровської, Вінницької областей.

Геоінформаційна система «Місця масового поховання жертв Голодомору-геноциду»

Цього року історики та працівники музею працювали над наповненням сайту, який через інтерактивну карту, розроблену на основі архівних матеріалів та свідчень очевидців Голодомору 1932–1933 років, розповідає про злочин геноциду. Місця поховань — докази знищення нації, пам'ять про які поступово зникає.

Проект створили за підтримки Українського культурного фонду та Міністерства культури України.

Міжнародна науково-практична конференція Музею Голодомору

Уже втретє музей організував конференцію, що збирає науковців та дослідників з усього світу, аби об'єднати зусилля у дослідженні теми Голодомору-геноциду.

Цьогоріч конференція проходила 20 листопада у головному корпусі КНУ ім. Т. Г. Шевченка. Її темою стали «Проблеми екзистенційного вибору під час Голодомору-геноциду».

Головним питанням конференції був екзистенційний вибір «бути — не бути» в умовах геноциду. Соціально-психологічні впливи на вибір людей, які опинилися під загрозою голодної смерті, обумовлювали багато чинників: тиск режиму, руйнування моделі сім'ї та підміна життєвих цінностей, бачення свого майбутнього кожним окремим індивідумом.

Конференція дала змогу чіткіше зрозуміти наслідки Голодомору-геноциду, що й досі впливають на світогляд українців, та те, куди і як рухаються суспільство та держава.

Організатори конференції:

Національний музей Голодомору-геноциду
Інститут дослідження Голодомору
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Всеукраїнська правозахисна організація «Меморіал» імені Василя Стуса
Світовий конгрес українців
Фундація українського Голодомору-геноциду (Чикаго, США)
Громадський комітет із вшанування пам'яті жертв Голодомору-геноциду 1932–1933 рр. в Україні

Книга «Голод 1946–1947 рр. в Україні: Колективна пам'ять»

Провідний науковий співробітник Інституту дослідження Голодомору Василь Марочко підготував до друку одну з найбільших книг про масовий штучний голод 1946–1947 рр.

Це більш ніж **1000 сторінок** свідчень очевидців, спогадів-переказів їхніх рідних та меморіально-публіцистичних статей.

«Усна історія Голодомору 1932–1933 рр.»

У рамках проєкту співробітники музею налагоджували зв'язки зі свідками Голодомору та штучного масового голоду 1946–1947 років та фіксували їхні спогади. Було записано та опрацьовано 50 унікальних свідчень.

На офіційному сайті музею було створено сторінку «Свідчення» — збір спогадів очевидців про Голодомор 1932–1933 рр. і масові штучні голоди 1921–1923 рр. та 1946–1947 рр. На кожній сторінці окремого свідчення (письмового, у форматі відео чи аудіо) вміщено фото респондента, а також карту України, де візуалізовано населений пункт, про який ідеться. Так кожен охочий може дослідити історію свого населеного пункту або поділитися родинними спогадами.

Одним із найважливіших напрямків роботи музею є встановлення імен жертв геноциду 1932–1933 рр. Ще 2008 р. було опубліковано 18 томів Національної книги пам'яті жертв Голодомору, однак до мартирологу увійшло менше мільйона імен. Робота над їх встановленням триває і далі. Кожен, хто має інформацію про людей, убитих голодом, може заповнити Картку обліку, і ці дані увійдуть до Єдиного реєстру жертв Голодомору.

Цьогоріч було встановлено 5745 нових імен і прізвищ жертв геноциду.

У 2019 ми надрукували 5000 примірників таких видань:

Голодомор-геноцид: термінологія
 Науково-популярне видання «Міфи про Голодомор»
 Брошура-каталог виставки
 «Церква за захисті християнського і національного»
 Брошура за матеріалами виставкового проєкту
 «Голодомор: нищення ідентичності»
 Брошура «Нас вбивали, бо ми українці...»

А також презентували книги:

«Гарет Джонс. Ціна правди»
 «Міфи про Голодомор»,
 «Голодомор-геноцид: термінологія»,
 «Україна й українці. Ім'я як поле битви»
 «Спасенна весна. Спогади»

2019 рік приніс багато знайомств та партнерств. У цьому розділі розповідаємо про найвагоміші співпраці року.

ГО «Всеукраїнська асоціація гідів» (ВАГ),

ГО «Гільдія професійних екскурсоводів та гідів-перекладачів»

Те, яким побачать Київ іноземні туристи і що вони запам'ятають про місто, залежить від екскурсоводів та гідів. Саме тому у 2019 Музей Голодомору почав співпрацювати із найпотужнішими організаціями цієї сфери. Лектори та екскурсоводи музею провели навчання для членів організацій, в майбутньому планується підписання меморандуму та акредитація гідів організацій на знання історії Голодомору.

FILM.UA та «Ціна правди»

Цьогоріч світ побачив стрічку «Ціна правди» — фільм польської режисерки Агнешки Голланд, що розповідає про валлійського репортера Гарета Джонса, який вперше в західній пресі заявив під власним ім'ям про Голодомор.

До прем'єри фільму «Ціна правди» у Музеї Голодомору презентували книгу «Гарет Джонс. Ціна правди», куди увійшли вибрані статті та хроніка життя британського журналіста. Також спільно із FILM.UA організовано та проведено перформанс «Ті, що блукають» у Київському метрополітені.

Hromadske.ua

До Дня пам'яті жертв Голодомору Музей Голодомору разом із відомим українським ЗМІ Hromadske.ua створили спільний проєкт. Історики музею та журналісти платформи розшукали чотири досі маловідомі факти про місця, пов'язані з історією Голодомору та створили публікацію-розповідь про них.

Освіторія

Після запуску проєкту «Creative Lab» — освітньої програми музею, під час якої підліткам легко та зрозуміло пояснили складну історію Голодомору, лектори спільно із Освіторія.медіа створили матеріал, в якому розповіли про особливості дитячого сприйняття, концепцію та результати проєкту.

U-Report Ukraine

До Дня пам'яті Музей Голодомору разом із U-Report запустив опитування для дослідження думки молоді про музей та тему Голодомору.

У нашому анкетуванні взяли участь 9 052 учасники.

U-Report — міжнародний молодіжний проєкт Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ), який через SMS- та онлайн-опитування з'ясовує ставлення молоді до різних аспектів суспільного життя. Організація допомагає дізнаватись думку молоді для суспільних змін у 50-ти країнах. Всього у світі понад 5 млн U-репортерів.

ЗАЛИШАЙМОСЯ НА ЗВ'ЯЗКУ!

Наші соціальні мережі

Facebook: Національний музей
Голодомору-геноциду

Instagram: @holodomormuseum

Twitter: @HolodomorMuseum

Youtube: The Holodomor Museum,
Музей Голодомору

Контакти

Телефон: 044 254 45 12; 044 254 45 11

E-mail: memoholod@ukr.net,
memoholodpress@gmail.com

Адреса: м. Київ, вул. Лаврська 3

www.holodomormuseum.org.ua